

R 26978

S 14445

Pravila

za

„Posojilnico v Celju“

registrovano zadrugo z neomejeno zavezo.

(Na podlagi postave od 9. aprila 1873, d. zak. št. 70, vrejena vsled sklepa občnega zbora z dne 19. majnika 1883 in nadopolnjena vsled sklepov občnih zborov z dne 24. januarja 1886., 25. marca 1890., 13. marca 1892., 16. aprila 1893. in 16. aprila 1908.)

I. Firma, sedež in namen zadruge.

§ 1. Firma zadruge se glasi: »*Posojilnica v Celju, registrovana zadruga z neomejeno zavezo — Vorschuss-Verein in Cilli, registrierte Genossenschaft mit unbeschränkter Haftung*«.

Zadruga ima svoj sedež v Celju.

§ 2. Zadruga ima namen:

- a) dajati posojila zadružnikom,
- b) prejemati hranilne vloge na obresti,
- c) dobiti si denarna sredstva s svojim zadružnim kreditom.

II. Zadružna denarna sredstva.

§ 3. Denarna sredstva zadruge so:

- a) zadružni deleži,
- b) hranilne vloge,

- c) splošni rezervni fond,
- d) rezervni fond za izgube (posebni rezervni fond),
- e) denarji, katere si zadruga na posodo ali v zajem jemlje.

§ 4. Splošni rezervni fond se zbira iz vstopnin novih zadrušnikov in iz doneskov iz čistega dobička.

Visokost tega doneska določuje občni zbor, visokost vstopnin novih zadrušnikov pa načelstvo z nadzorstvom vred v skupni seji z ozirom na razmere časa.

Posebni rezervni fond se zbira iz doneskov, katere morajo izposojevalci za ta fond donašati in pa iz doneskov, katere določi občni zbor od čistega letnega dobička.

Ta fond ima edini namen, da se ž njim pokrivajo zadružne izgube.

Visokost doneskov izposojevalcev k temu fondu določuje načelstvo z nadzorstvom vred v skupni seji.

III. Začetek, pogoj in nehanje zadružništva.

§ 5. Število zadrušnikov je neomejeno.

V zadrugo se sprejemajo posamezne, skupne in juristične osebe. Kdor želi vstopiti, mora se oglasiti pri ravnatelju oziroma njegovemu namestniku, kateri v soglasju z ostalimi člani načelstva dovoljuje vstop ali pa odreka, ne da bi mu trebalo povedati razlogov. Sprejem zadrušnika pa dobiva šele tedaj pravno moč, kadar je pod-

pisal zadružna pravila ali pa pismeno vstopnico; novi zadružnik se sme vpisati v register zadružnikov še le potem, ako je podpisal pravila ali posebno pristopnico (§ 14 zadružne postave).

§ 6. Kdor ne izpolnjuje dolžnosti v teh pravilih določenih, izgubi pravico do zadružništva po sklepu ravnateljstva, proti kateremu se sme pritožiti pri občnem zboru, ki to konечно razsodi.

Posebno sme načelstvo vsled sejnega sklepa iz zadruga izključiti zadružnika:

- a) ki je zaradi kakega hudodelstva izgubil občinsko volilno pravico in
- b) ki na škodo zadruga podkopava njen kredit in njeno dobro ime na kakoršenkoli način.

Če zadružnik umrje, ima njegov dedič brez prikrajšanja postavne zaveze, ki njegovo zapuščino zadeva, (§§ 55, 73, 74 in 75 zadružne postave) pravico v zadrugo vstopiti, a načelstvo in oziroma pri zadružnikih z glavnimi ali več opravnimi deleži, načelstvo in nadzorstvo, sme odrekati nasledstvo, ne da bi mu trebalo povedati razlogov.

Kdor želi prostovoljno izstopiti iz zadruga, mora naznaniti odpoved do konca novembra in terjati od načelstva potrdilo odpovedi. Izstop velja pa le s potekom tistega leta.

Izstop se pa sme naznaniti in sprejeti samo v slučaju, če zadružnik ni nič zadrugi dolžan. Naznanilo izstopa se mora takoj vpisati v register zadružnikov.

Zadružni deleži izstopivših zadružnikov se izplačujejo 4 tedne potem, ko občni zbor odobri

dotični letni račun. Do splošnega rezervnega fonda, do posebnega rezervnega fonda in do kakovega drugega združnega premoženja nima niti izključeni niti izstopivši združnik nobene pravice.

IV. Združni deleži.

§ 7. Združni deleži se ločijo v glavne deleže v znesku 200 K in v opravilne deleže; zadnji se delijo v opravilne deleže I. vrste v znesku 20 K in v opravilne deleže II. vrste v znesku 2 K.

Vsak združnik mora pri vstopu vplačati vsaj eden združni delež.

Ali se sme enemu združniku dati več opravilnih deležev ali eden ali več glavnih deležev, določuje načelstvo z nadzorstvom vred v skupni seji.

Dividendo od združnih deležev določuje občni zbor od vsakoletnega čistega dobička. Ako združnik te dividende v treh letih po občnem zboru ne vzdigne, zastara ista in se pripiše k posebni rezervi.

V. Posojila.

§ 8. Posojila se dajejo le združnikom in sicer:

- a) na osebni kredit,
- b) na zastave.

§ 9. Posojila samo na podlagi vplačanih združnih deležev, t. j. brez poročstva se izjemno smejo dovoliti in sicer samo obsegajoča dvakratni znesek vplačanih deležev na lastne menice.

§ 10. Posojila na osebni kredit dovoljuje načelstvo, proti menici ali dolžnemu pismu, vsled

katerega je razun izposojevalca zavezana posojilo plačati vsaj ena zanesljiva oseba ali korporacija kot porok in plačnik, t. j. solidaren dolžnik (akceptant ali žirant), izvzemši slučaje § 36, točke 9.

Načelstvo ima pravico zahtevati še več porokov.

Pri oženjenih izposojevalcih naj oba, soprog in soproga, podpišeta dolžno pismo ali menico.

Udje načelstva smejo dobivati posojila na osebni kredit samo z dovoljenjem načelstva in s privoljenjem nadzorstva. Vstopiti kot porok drugim izposojevalcem pa nikakor ne smejo.

Deleži s pritiklino vred tistih zadružnikov, kateri imajo od zadruge posojilo, ostanejo tako dolgo zastavljeni za varnost posojila, dokler slednje ni vrnjeno.

§ 11. Posojila na zastave se dajejo:

1. na vrednostne listine,
2. na stvari malega obsega in večje vrednosti, katere se pri hranjenju ne kaze,
3. na blago in hipoteke.

Pri posojilih na vrednostne listine, stvari malega obsega in večje vrednosti, kakor tudi na blago in pridelke, mora podpisati izposojevalec dolžno pismo, v katerem je zastava zapisana. Črez zastavljene reči dobi dolžnik zastavni izkaz, katerega mora vrniti, ako po vrnitvi posojila terja nazaj zastavljene reči. Brez izročenja zastavnega izkaza ali potom amortizacije zadobljenega duplikata, posojilnica ni dolžna vrniti zastavljenih reči.

Ako želi zadružnik dobiti kredit na tekoči račun, mora položiti potrebno pokritje v dobrih vrednostnih papirjih ali v dobrih hranilnih knjižicah, eventuelno tudi v menicah ali drugi pravni listini, ki zadostuje predpisom §§ 8. do 10. odnosno § 36. deveti odstavek.

Načelstvo sklepa o visokosti kredita, čez katerega sme dotični zadružnik brez posebnega daljnega sklepa razpolagati.

Če dolžnik o pravem času ne vrne posojila sprejetega na vrednostne listine, zastavo ali blago, ali če se mu ni podaljšal plačilni obrok, ima zadruga pravico ravnati z zastavami po določbi ministrske naredbe od 28. junija 1865 (drž. zak. šte. 110).

§ 12. Visokost obresti od posojil določuje z ozirom na razmere časa načelstvo in nadzorstvo v skupni seji.

VI. Zaveza in razdelitev izgube in dobička.

§ 13. Zadruga je za vse svoje dolžnosti zavezana v prvi vrsti s svojim fondom in s celim svojim premoženjem.

Če ne bi za poravnanje vseh dolžnosti zadruge zadostoval opravični dobiček tekočega leta, posebni rezervni in splošni rezervni fond in zadružno premoženje, seže naj se na zadružne deleže; če pa ne bi vse to še pokrilo zavez zadruge, se daljna plačila razdelijo na posamezne zadružnike v jednaki meri; to se pa ne dotika postavne neomejene zaveze zadružnikov nasproti upnikom zadruge.

Prikrajšani zadružni deleži se morajo takoj polno vplačati. V prvi vrsti pa se morajo na vsak način izgube pokriti iz posebnega rezervnega fonda.

§ 14. Konec vsakega leta sestavi načelstvo po knjigah račun in naredi bilanco tako-le:

Med aktiva se vpisujejo: gotovina v denarju, vrednostne listine po dnevnem kurzu, premakljivo in nepremakljivo premoženje zadruga, terjatve po svoji vrednosti in zaostale izterljive obresti.

Med pasiva se vpisujejo: zadružni deleži, hranilne vloge z obrestmi vred, predplačane obresti od terjatev za prihodnje leto, zadružna izposojila, za pretečena leta še ne izplačane in nezastarele dividende od zadružnih deležev, potem splošni rezervni in posebni rezervni fond tako dolgo, dokler ta dva fonda nimata svojega posebnega upravnništva.

To kar ostane aktiv po odbitku pasiv, je čisti dobiček dotičnega leta.

§ 15. Od čistega dobička dobiva načelstvo 5%; koliko se da splošnemu ali posebnemu rezervnemu fondu, odločuje občni zbor, ki ima tudi pravico po svoji volji darovati od čistega dobička za dobrodelne in druge koristne namene.

Ako se sklene, da se naj čisti dobiček razdeli med zadružnike (§ 38, točka 4,) razdeli se dobiček po številu deležev do konca tistega leta, ki je pretekle neposredno pred računskim letom, polno vplačanih, v razmeri visokosti teh deležev.

VII. O razdružbi zadruga.

§ 16. Zadruga se razdružuje:

a) vsled sklepa občnega zbora,

- b) kadar se odpre konkurz na zadružni imetek, in
c) vsled ukaza upravne oblasti (po § 37. postave od 9. aprila 1873).

§ 17. V slučaju likvidacije mora načelstvo izterjati zadružne terjatve, drugo zadružno premoženje spraviti v denar in čisto premoženje, kar ga ostane po pokritju pasiv, razdeliti med zadružnike po razmeri števila in visokosti zadružnih deležev.

Če pa ne bi zadostovala fonda in zadružno premoženje, da bi se plačali dolgovi, se ravna po določbi § 13 teh pravil. Ravno tako se ravna (§ 13) tudi v slučaju konkurza.

VIII. Uprava in vodstvo zadruga.

§ 18. Zadruga opravlja svoja opravila samostalno s sodelovanjem vseh zadružnikov.

Njeni organi so:

1. načelstvo,
2. nadzorstvo in
3. občni zbor.

1. Načelstvo.

§ 19. Načelstvo obstoji iz ravnatelja, njegovega I. in II. namestnika, in iz osem udov načelstva, katere izvoli občni zbor na dve leti.

§ 20. Udje načelstva se morajo po izvolitvi naznaniti za vpis v zadružni register; v dokaz izvolitve se predloži volilni zapisnik, kateri mora biti podpisan od predsednika občnega zbora in dveh zadružnikov.

§ 21. Načelstvo zastopa zadrugo z vsemi pravicami, katere mu določuje postava od 9. aprila l. 1873.

§ 22. Načelstvo podpisuje v imenu zadruga na ta način, da se podpiše ravnatelj ali njegov namestnik in pa en ud načelstva pod firmo, katera naj bo pisana ali s pečatom natisnena; za hranilne vloge pa velja § 42.

§ 23. Načelstvo rešuje v svoj delokrog spadajoče stvari v sejah, pri katerih predseduje ravnatelj ali njegov namestnik in pri katerih morajo razun predsednika biti navzoči vsaj še štiri udje načelstva, da so sklepčni. V rednih sejah, h katerim se udje načelstva ne vabijo posebej, rešujejo se prošnje za posojila; ako pa je kaka druga točka na dnevnem redu, mora se ta naznaniti vsem udom načelstva.

Sklepa se z večino glasov; pri enakosti glasov odločuje predsednikovo mnenje.

O sejah načelstva se sestavljajo zapisniki, katere morajo vsi navzoči podpisati.

Svoje sklepe razglašuje načelstvo po potrebi z oznanili v uradu nabitimi.

§ 24. Načelstvo skrbi za redno opravljanje zadružnih opravil posebno v tem, da se vodijo knjige po določbah trgovinske postave, da se varno hrani denar in druge vrednostne listine in sicer pod dvojnimi zapori.

Načelstvo presoja vložene prošnje za posojila in dovoljuje posojila.

Načelstvo nadzoruje blagajnico in sestavljene reči.

§ 25. Koncem leta sklepa načelstvo knjige in račune, sestavlja bilanco in jo predloži najdalje koncem marca nadzorstvu.

Račun mora obsegati:

1. vse dohodke in stroške med letom,
2. posebni račun dobička in izgube,
3. bilanco o stanju združnega premoženja koncem leta in
4. število združnikov koncem leta, ter od njih vplačanih deležev.

§ 26. Načelstvo zastopa zadrugo proti tretjim osebam in uradom, vodi tožbe, sklicuje občne zборе in določuje dnevni red.

§ 27. Ravnatelj podpisuje sam pisma, s katerimi se zadrugi ne naklada nikaka zaveza. On se ima prepričati najmanj vsake tri mesece o blagajničnem stanju in mora v slučaju kakega nereda takoj ukreniti, kar se mu zdi potrebno.

§ 28. Poduk, kako se ima opravljati blagajnični in uradni posel, sestavi načelstvo z nadzorstvom vred v skupni seji (§ 36).

§ 29. Potrdila o prejemkih v imenu zadruga morajo biti podpisana od dveh udov načelstva, da so veljavna nasproti zadrugi. (Izjemo zastran podpisovanja hranilnih knjižic, glej § 42, II. odstavek).

§ 30. Če je ravnatelj začasno zadržan, opravlja njegove posle njegov namestnik, in če je ta tudi zadržan, drugi namestnik. V slučaju stalnega zadržka, izstopa ali smrti katerega uda

načelstva, morajo se dopolniti udje načelstva za čas do prihodnjega občnega zbora po sejnem sklepu načelstva in mora se skrbeti, da se novi ud načelstva vpiše v združni register.

§ 31. Načelstvo sploh, kakor vsak posamezni ud načelstva se sme odstaviti vsak čas vsled sklepa izvanrednega občnega zbora, ako je tak predlog bil na dnevnem redu.

2. Nadzorstvo.

§ 32. Nadzorstvo obstoji iz pet udov, katere izvoli občni zbor na dve leti; izvoliti se sme vsak združnik, razun udov načelstva.

§ 33. Nadzorstvo izvoli iz svoje sredine predsednika, njegovega namestnika in zapisnikarja; sklepi so veljavni, če so navzoči najmanj trije udje.

§ 34. Nadzorstvo sklepa samostojno ali skupno z načelstvom o vseh združnih zadevah, katere ne pripadajo načelstvu ali občnemu zboru.

§ 35. Samostojno sklepa nadzorstvo o stvareh, katere se tičejo delovanja načelstva ali njega posameznih udov.

Nadzorstvo nadzoruje poslovanje in ima vsak čas pravico, pregledati knjige in račune, kakor tudi blagajnico in zastavljene reči.

Nadzorstvo mora najmanj vsakih šest mesecev natančno pregledati združna opravila, mora pregledati letni račun in bilanco in najmanj osem dni pred občnim zborom na pregled razpoložiti združnikom v uradu.

Tudi ima o tem poročati občnemu zboru, ter njemu staviti nasvete, kako se naj razdeli

dobiček in koliko nagrade se dovoli udóm načelstva.

Sejne zapisnike nadzorstva morajo podpisati vsi navzoči.

Udje načelstva imajo pravico se udeleževati sej nadzorstva, če se ne tiče posvetovanja njihovih oseb.

Seje sklicuje predsednik ali njegov namestnik in mora naznaniti ob enem dnevni red.

§ 36. O nekaterih rečeh sklepa načelstvo in nadzorstvo v skupnih sejah, pri katerih predseduje ravnatelj ali njegov namestnik in pri katerih mora razun predsednika biti navzočih najmanj pet udov načelstva in dva uda nadzorstva. Pri enakosti glasov odloči mnenje predsednika.

V skupnih sejah se določuje:

1. imenovanje zaupnih mož zunaj sedeža zadruga,

2. visokost obresti za hranilne vloge in za posojila zadružnikom in koliko morajo zadružniki donašati za posebni rezervni fond in za uradne stroške,

3. visokost vstopnine novih zadružnikov,

4. imenovanje in odpust uradnikov zadruga in določevanje visokosti plač in remuneracij uradnikom,

5. nasvet o razdelitvi čistega dobička,

6. dati zadružnikom več kakor eden zadružni ali eden ali več glavnih deležev (glej § 7. odstavek 3.)

7. nakup in prodaja nepremičnin, ako jih ni treba pridobiti v pokritje kake terjatve,

8. sestavljenje poduka za blagajniški in pisarniški posel,

9. dovoljenje posojil na osebni kredit brez poročstva ali brez zastave.

3. Občni zbor.

§ 37. Redni občni zbor se sklicuje enkrat v letu in sicer vsaj do konca aprila. Sklicuje ga načelstvo; ako bi ga načelstvo do 30. aprila ne sklicalo, mora ga sklicati nadzorstvo.

Izvanredni občni zbor se skliče, kadar se načelstvu potrebno zdi, ali če to zahteva nadzorstvo ali deseti del združnikov, naznanjujoč predmete posvetovanja. Če pa ne bi hotelo načelstvo sklicati ga v teku osmih tednov, odkar se je občni zbor zahteval, naj to stori nadzorstvo.

Vabilo se mora najmanj osem dni prej razglasiti in sicer z vabilom nabitim v uradni čakalnici in v časnikih, katere načelstvo določa, in se mora ob enem naznaniti dan, ura, kraj in dnevni red občnega zbora.

Predsednik občnega zbora je ravnatelj ali njegov namestnik.

§ 38. Predmeti sklepanja občnega zbora so:

1. sprememba in razširjenje pravil,
2. združba in likvidacija zadruga,
3. potrjenje letnega računa,
4. razdelitev čistega dobička,
5. izvolitev načelstva in nadzorstva,
6. privoljenje remuneracije načelstva,
7. odstavljenje načelstva.

§ 39. Vsak zadružnik ima pravico glasovati pri občnem zboru o vseh v § 38. navedenih predmetih razun pri 1., 2. in 7. predmetu in pri volitvi načelstva.

Pri teh predmetih smejo glasovati samo zadružniki z glavnimi deleži. Pri glasovanju ima vsak opravični delež eden, vsak glavni delež pa deset glasov izvzemši pri volitvi nadzorstva, pri kateri ima vsak zadružnik le eden glas.

Pri volitvi se začenja z volitvijo načelstva in sicer se izvoli sprva ravnatelj, na to njegov I. in II. namestnik, potem drugi udje načelstva, konečno se izvoli nadzorstvo.

Voli se po listih, voljeni so tisti, ki imajo nadpolovično večino glasov.

Ako se ta večina ne doseže, je ožja volitev in če je ta tudi brezuspešna, odloči srečka.

Izven Celja bivajoči, bolni in zadružniki ženskega spola ali korporacije se smejo dati zastopati po drugih zadružnikih. Pooblaščenec je izkazan z dotično zadružno knjigo, sme pa zastopati samo enega zadružnika.

§ 40. Občni zbor sklepa veljavno, če je zastopan najmanj deseti del denarja vloženega v zadružnih deležih in če je navzočih vsaj deset zadružnikov. Ako bi tega ne bilo, mora se razpisati v treh tednih s tistim dnevnim redom drug občni zbor, kateri sme brezpogojno sklepati.

Sklepa se z nadpolovično večino glasov; pri enakosti glasov odloči mnenje predsednikovo.

Če gre za razdružbo zadruga, morate biti zastopani najmanj dve tretjini kapitala vloženega v zadružnih deležih in morajo glasovati tri četrtine navzočih glasov za to, da se zadruga razdruži, sicer je sklep neveljaven. Ako pri prvem občnem zboru niste zastopani dve tretjini denarja vloženega v zadružnih deležih, mora se v treh tednih sklicati drug občni zbor s tistim dnevnim redom, v katerem se potem veljavno sklepa s tremi četrtinkami glasov brez ozira na zastopane deleže. Glasuje se, kakor določi predsednik.

§ 41. Vsak zadružnik sme pri občnem zboru staviti predloge, kateri niso na dnevnem redu.

O teh predlogih pa ne more občni zbor precej sklepati, ampak le odloči, če se sploh vzamejo v pretres, ali če se morajo izročiti posebnemu odseku, ali nadzorstvu, ali pa načelstvu, da se o njih poroča v prihodnjem občnem zboru. Ti predlogi se morajo potem postaviti na dnevni red prihodnjega občnega zbora.

Zapisnik občnega zbora podpiše predsednik in dva zadružnika.

IX. Hranilne vloge.

§ 42. Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega. Obresti se računajo od prvega dneva vlaganju sledečega meseca in do konca meseca, po katerem se je izplačala vloga. Nevzdignene obresti se prištevajo koncem decembra vsakega leta h kapitalu. Načelstvo sme dovoliti izjeme.

Hranilne vloge se zapišejo v hranilne knjižice, katere morajo imeti firmo zadruga. Vloge in iz-

plačila na te knjižice potrjujeta in podpisujeta veljavno ali dva uda načelstva, ali eden ud načelstva in tajnik «Posojilnice» (glej § 29), ali pa tajnik in drugi za to od načelstva pooblaščen uradnik.

Hranilne knjižice se morejo glasiti na vsakoršna imena in dokazujejo lastninsko pravico.

Kdor prinese knjižico, temu se izplača vloga razun v slučaju:

1. če je vpeljana amortizacija dotične knjižice,
 2. če vložnik odločno zahteva, da se izplačajo vloge njemu samemu ali njegovemu pooblaščenču.
- Ta izjema mora biti zaznamovana v knjižici in v knjigi za vloge.

§ 43. Hranilne vloge se izplačujejo le v uradnih dnevih in v teku uradnih ur, t. j. torej torek in petek izjemoma praznikov od 9. do $\frac{1}{2}$ 12. ure predpoludne in sicer navadno brez odpovedi. Vendar pa ima načelstvo pravico po razmeri časa določevati obroke za odpoved hranilnih vlog.

Ta sklep mora biti razglašen z naznanilom v pisarni nabitim najmanj osem dnij prej, ko stopi v veljavo.

X. Razsojanje prepirov.

§ 44. Prepiri med zadružniki, med zadružniki in načelstvom ali nadzorstvom, kakor tudi med načelstvom in nadzorstvom razsoja konečno občni zbor.

§ 45. Slovenski izvod teh pravil je avtentičen in odločilen.

Celje, dne 16. aprila 1908.